

beri természet felemelkedéséhez a vallás hirdetőinek nemesebb és átfogóbb tevékenysége szükséges és elengedhetetlen.

- Azzal a felhívással zárom, hogy a lelkész mindenekfelett tisztelje saját lényét. Még a legdöbbenetesebb formájában se vesse meg. Gyönyörködjék szép és nagyszerű megnyilvánulásaiban. Ragaszkodjék, mint hivatása egyik elsődrendű feltételéhez, az emberi lélek nagyszerűségéhez. Ahhoz a lélekhez, mely túlnéz a pusztuló testen, túl a munkás verejtékén, a szegény rongyain és tudatlanságán, túl az érzéki és önző ember bűnein, és megsejti a lélek mélységeiben azt, ami isteni, a végtelen ragyogásban az igazi fénysugárt, mely egyszer feltörhet és világíthat, mint a nap az Istenországában. Törekedjék felébreszteni az emberben a mennyei kincsek tudatát, aminek a boldog birtoklása nagyobb kincs, mint az egész látható világ. Adjon a remény lendületet minden munkájához. Úgy szóljon az emberekhez, mint akik tehetségekkel megáldottak és Isten számára születtek. Úgy nézzen mindig a gyülekezetre, melyben ott van a bátorító tekintet, hogy olyan hallgatói vannak, akik készek figyelni a legmagasabb igazságokra, és készek azok szellemében cselekedni. Mélységesen szeresse azokat, akikről tudja, hogy ott van bennük az isteni természet és ez felülmúlja szenvedélyeiket.

Teljes gyöngédséggel érezzen együtt azokkal, akikben ingadozó az értelem, akik megvetik a bűnt és szomjúhoznak az új élet után. Vezesse és lelkesítse magasabb isteni erényekre azokat, akikben immár erőre kapott ez a lélek. Törekedjék bátorságot önteni, vállalkozó kedvet, odaadó bizalmat és törhetetlen akaratot sugározzon az emberek munkájába saját fejlődésük érdekében. Egyszerűen táplálja a megingathatatlan és állandóan növekedő hitet Istenben! Nem mondom, hogy az ilyen prédikálással csodákat művel, és hogy mindent jobbá tesz, távolról sem képzelem. Hivatása abban áll, hogy hasson szabad lényekre, akiknek végül is maguk kell dönteniök, akiknek van erejük ellenállni minden idegen és káros hatásnak. A híveket meg kell szeretni és meg kell tartani, nem pusztá predikálással, hanem saját imájukkal és verejtékezésük által. Végül hiszem, hogy az ilyen lelkész jötevője lesz az emberi léleknek. Hivatása a legfenségebb az ég alatt és jutalma az állandóan növekvő erő lesz arra, hogy terjessze az igazságot, az erényt, az erkölcsi erőt és bátorságot, a szeretetet és boldogságot, korlátok nélkül és örökön örökké!

NYITRAI MÓZES

ISMERJÉTEK MEG, MILYEN JÓ AZ ISTEN

Zsolt 34, 9

— Nagy jó voltát hirdessétek! — Ezt a sort énekeltük az előbb. Lelkemre veszem a felhívást és ismertetőt nyújtok abból, hogy milyen jó az Isten. Negyedik százéve annak, hogy a 34. zsoltár így szól fordí-

tásban: „Oly igen nagy jóvoltát hozám Istennek, / Lelkem nem tudhatja számát sok jótétinek, / Azért dicsekedem, bizván az Ūristenben, / Leszek őfelségében jó reménységben.“ A Biblia Isten jóságáról tanít. De hogy ne járjak úgy, mint aki a legszebb búzakalászt akarta kiválasztani a búzatengerből és addig válogatott, míg kalász nélkül került a túloldalra, mindjárt az első három bibliai mondatot veszem alapul: Isten jóságáról beszél a Föld, az Ég és a világosság.

1. A Föld... Mit tud mondani ez a kölcsönfényű kicsi csillag Istenről?! „Egyik csillag kisebb, másik nagyobb, / De melyik rejt több kincset, illatot, / Köztük élet melyik bolygón lehet, / Melyik teszi vígabbá az eget?!“ (H. I.) — Emberi élet csak a földünkön lehet naprendszerünkben, ezért ez teheti vígabbá az eget. A Föld az a hely, melyet számunkra az Isten kijelöl. Itt élünk-halunk kell. Ez küzdelmeink, diadalaink, avagy elbukásunk színtere. Isten világának egy pontocskája, hol kiköthet a gondolat, érzés, hit. Isten lábainak zsámolya, hol az emberre mint munkatársára bízhatja a teremtés folytatásának egy részét. Jó a föld, mert emberéletem melegít rőgein! — De kóstoltuk az ághegyek kincsét ősz idején: almát, diót, szilvát; kóstoltuk a föld ereinek ezerízű vérét; a vízben, levegőben, szárazföldön felkínált táplálékait... és nem tudunk mást mondani, csak, hogy: jó a föld. — Ha pedig betegség tör reánk, Isten gyógyító jósága jelentkezik földben, földön, föld felett. Egy nagy zöldpatika a föld.

Miért van ennyi jóság a Földben? Mert a jó Isten teremtette! Jóságának lelkét lehelte göröngyeibe!! Ezért nézzünk hálásan az égre!

2. Az Ég... „Ki földi csókot immár sose kóstol, / Arra ráhajlik az ég csillagostól / S megérzi egyszer, hogy az Isten szája / Csókol a Napban le rája.“ (B. M.) Az Ég a fűszalak hegyén kezdődik és folytatódik a Tejúton; magában foglalja égboltunkat (Galaktikánkat) 100 000 fényévi átmérőjével és 150 milliárd csillagával, ami csak porszem a végtelen térben. De a végtelenséget is magában hordja, és több a végtelenségénél is!

A mennyország az Ég! A reménység valósága a hitben.

Az Ég az ember őshazája. Itt osztotta ki nekünk Isten földrebocsátásunk előtt 5 talentumát: a hitet, az értelmet, a szabadakaratot, a lelkiismeretet — és ötödiknek a szeretetet. Mennyi kárunk származott, ha elástuk pl. az okos értelmet a hit kedvéért! Az értelem nélkül való hit kereszteshadakat toborzott gyermekekből s elpusztítottak egy nagy hadseregnyi angyalt vele; — és kitermelte a vakbuzgó együgyűeket, kik hordták a rőzsét szentjeik máglyája alá. A legtöbb veszteség akkor ért, mikor az ötödik talentumot, a szeretetet ástuk el. Meg van írva az apostol szeretet-himnuszában, hogy szeretet nélkül semmi vagyok. A semminek pedig nincs keresnivalója a Mennyországban! — De végtelen sok kincset gyűjtünk, ha kamatoztatjuk a szeretetünket.

A szeretet fényétől gyűl világosság a mindenségben.

3. „Isten szent lelke, égi láng! / Lobbanj fel, szállj le, szállj le ránk. / Világot gyűjtő szeretet, / Áraszd szívünkbe szent tüzed.“ — Eljutottunk a Biblia harmadik mondásához: „Legyen világosság!“ — „Legfőbb jó a világosság, mert minden jó általa szállt a földre“ — mondotta egyik prédikátorunk tavaly, a 400 éves ünnepen. — A világosság megjelenése előtt a föld kietlen és pusztta volt, ezt mondja a Biblia második mondata. Úgy képzelem, mint egy óriás koporsót, mert csak keringett,

de nem volt élet rajta. De jó volt az Isten. Kimondta: „Legyen világosság!“ És lett az első hajnal, az első virradat, az első engedelmesség Isten szavának, az első alkalom, mikor Isten azt mondhatta, hogy jó.

A jó Isten műve a világosság.

A parancsszóra 300 000 km-es mp-kénti sebességgel toppant Isten elénk. Itt vagyok... kész parancsaid teljesítésére. Azóta is tartja ezt a kezdeti sebességet. Minden reggel így száguld felénk a Napból, hogy legyen nekünk is — jóknak és gonoszoknak — hajnalunk, delünk és alkonyunk. — A napraforgó tüntetve fordul szüntelen feléje, felvéve még a napkorong formáját is, hogy ezzel is igényelje a világosságot. — A pincében kitelelt magocska az első meleg világosság megjelenésére megköszöni szépen a téli szállást, aztán nyújtja hosszú, vékony és sápadt ujjacskáját: — mint a diák, ki jól tudja leckéjét és felelni akar: Vigyetek ki engem, hogy mutassam meg, mit tudok én is a világosságban! — Az ember egyre nagyobb ablakokat épített háza falába, mert felfedezte, hogy a világosság egészség, öröm, szépség, boldogság.

Az embert azonban az Isten belső fénnel is megáldotta, önfénnel, mint a rádiumot, melyet úgy hívunk: Gondolat. A fény sebességét sokszor meghaladja a gondolat száguldása. Már a kezdeti sebessége is nagy lehetett. De a fejlődés során egyre gyorsult, és napjainkban is egyre nagyobb iramot szab magának. — A gondolat sebességét megmérni ki tudná?! Annyit azonban tudunk, hogy nagyon-nagyon régen eljutott Isten felfedezéséig.

A gondolat világossága változik egyéniségenként. Vannak vezérgondolkodóink, óriás fényeink, kik irányt szabnak nemzedékeknek, évezredeknek. — Az isteni tökéletességet Jézus közelítette meg a legjobban. El is mondta magáról az evangélium tanúsága szerint: „Én vagyok a világ világossága; aki énutánam jó, nem járhat sötétségben!“ — Ámde nem sajátította ki magának az emberi világosságot. Kimondta és tanította, hogy mindenki lehet Isten gyermeke, Isten fénye. És mikor látta, hogy a tanítványai megértették a Hegyi beszédet és annak fénye bennük már ki is gyúlt, így szólt hozzájuk: „Ti vagytok a világ világossága!“

Ma mi vagyunk Jézus szava hallgatói. Mi ismerkedtünk Isten jóságával a 34. Zsoltár alapján a Biblia első három mondata bizonyosságával. Legyünk a hallott szó megtartói is. Nemcsak 52 alkalom van egy esztendőben arra, hogy megismerjük Isten jóságát, ne mulasszuk el azokat! De el se bízzuk magunkat, hogy olyan jó az Isten, hogy esőt ad és felhossa az ő napját ránk, ha gonoszak is vagyunk. Tudjuk meg, hogy az Isten igazságos is, ki nem hagyja a jót jutalom nélkül és a gonoszt büntetés nélkül. Legyünk méltók Isten jóságára, most és mindörökké. Ámen.

A názáreti Jézus sokszor hasonlította önmagát valakihez vagy valamihez, így a jó pásztorhoz, a szőlőtőhöz, az élő vízhez, a kenyérhez, az igazsághoz, az élethez és az úthoz, mondván: „Én vagyok az út.“

A mai ember az út fogalmában óriási élményanyagot tett magáévá. Ha az útról hall, vagy ha az útra gondol, sok minden társul gondolatvilágában ehhez. Ha az útról hallunk, ha reá gondolunk, megjelenik mindannyiunk előtt különböző formájában az út. Látunk fenn a Hargita csúcsai között nagyon keskeny havasi ösvényeket, amelyek két kis erdei lakot kötnek össze. Megjelennek előttünk kerékvágta keskeny utak, melyek két határrész között húzódnak. Látunk göröngyös, köves utakat kicsiny falvak között. Utakat látunk, széles, kényelmes utakat, amelyek városokat, országokat, földrészeket kötnek össze. Mégis megdöbben az egyenes ráutalás, amint Jézus félreérthetetlenül jelenti ki tanítványainak: „Én vagyok az út.“

Ismerjük az utak kultúrtörténeti, történelmi jelentőségét is. Az ösvénnyel kezdődött és a legmodernebb autóútig folytatódott az út és szerepe az emberi szellem, műveltség történetében. Igen, az utaknak az a rendeltetésük az emberiség életében, mint a vérereknek az emberi szervezetben. Létezhet-e emberi szervezet az életet jelentő vért szállító erek nélkül? Nem, nem létezhet! Létezhet-e emberi kultúra, műveltség utak nélkül? Nem, nem létezhet. Napjaink nagy kérdése: az egészséges és beteg erek jelentősége erre figyelmeztet minket. Napjaink nagy, időszzerű problémája, a modern út bizonyítja. „Én vagyok az út.“ Én vagyok az ér, mondja nekünk is Jézus. Vajon értjük-e ezt?

Idézzük fel az ő életét. Az utat, a kezdetől a végig, születésétől haláláig. Ahogy öntudata kipattant, a szülőháznál engedelmes jó gyermek volt. „Növekedett testben és lélekben, Isten és emberek előtti kedvességben.“ Ez az út vezette Őt játszótársai és tizenkét éves korában a jeruzsálemi templomig, lélektől lélekig, embertől Istenig. Ez az út vezette Őt, az Isten és emberek előtti kedvest, a kísértések pusztájába erőt gyűjteni egy életre. Ez az út vezette a Genezáreti tó partjára tanítványai megtalálásáig. Alkalmas és alkalmatlan időkben, fálutól faluig, várostól városig, embertől emberig és Istenig. Aztán az út, az utolsó Jeruzsálembe, a Golgotára, egészen az utolsó sóhajtságig: „Uram, bocsásd meg nekik“, „Atyám, a te kezeidbe ajánlom lelkemet“. Ez Ő, úgy, ahogy mondotta: „Én vagyok az út.“ De vajon számunkra, mai keresztény emberek számára is az?

A 20. század érzékeny lelkű költője így sóhajt fel: A „Sziriusz van tőlem távolabb, vagy egy-egy társam? Óh jaj, ki mondja meg? Óh jaj barátság és jaj szerelem, óh jaj az út lélektől lélekig. Küldözzük a szem csüggedt sugarát, s közöttünk mégis a roppant jeges úr lakik!“ Óh jaj az út, sóhajt fel a 20. század embere. Hová lett? Hol van? Lélektől lé-